

7/4975

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4391
Konu : Soru Önergesi

03 ARALIK 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 22.10.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4975-8871/18837 sayılı yazı,
b) 27.10.2008 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-92-82/4309 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Denizli Milletvekili Hasan ERÇELEBİ'ye ait 7/4975 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1 - Görüş 7/4975 (2 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

: Hasan ERÇELEBİ
Denizli Milletvekili

Esas No

:7/4975

Bir haftalık Manisa ilçe ve köylerinde yaptığım gezi ve incelemelerim sonucunda gördüğüm manzara dehşet vericidir! Manisa'da esnafın çoğu işyerini kapatmıştır. Selendi'de müşteri bulamayan, sattığını yerine koyamayan esnaf, dükkanlarını bile açamıyor. Manisa, Türkiye'nin üzüm üretim merkezidir. Geçen yıl kuraklıktan ve verimsizlikten üretim yapılamayan Manisa bağlarında bu yıl verim çok yüksek. Tahmini rekolte 310 bin ton. Dünya üzüm üreticisi ülkelerde ise, aksine bu yıl rekolte düşük seyrediyor.. Türkiye, dünya üzüm piyasasında fiyat belirleme önceliğini elde edebilecek avantajlı bir yıl yaşadığı halde, Hükümet'in bundan haberi bile yok!

Geçen yıl ortalama yaş üzüm fiyatı kilo başına 50 yeni kuruş iken, bu yıl aynı üzüm 30-40 yeni kuruşa satılıyor! Geçen yıl kuru üzüm, bu yılki fiyatla 1.200 YTL'na satılmaktaydı. Oysa maliyetler bu yıl kilo başına 1.5 YTL'yi aşmıştır. Manisa'da ayrıca kavun üretiliyor, kilosu 25 yeni kuruş ediyor. Karpuz 10 yeni kuruş! Domates üretiliyor, kilosu 5 yeni kuruş! İlaç, gübre, mazot, işçilik gibi girdi fiyatları ateş pahası olurken, ürün para etmiyor! Manisa'da 310 bin ton üzüm üreten üretici var, ama üzümün baş alıcısı TARİŞ'in eli kolu bağlanmış durumda! Tüccar piyasaya girmiyor. Piyasa tefecilerin merhametine terk edilmiştir! Ödeme belirsiz, müdahale alımı yok! Bu nedenle;

SORU 1) Türk çiftçisi yüksek girdi maliyetleri nedeniyle haksız rekabetle karşı karşıyadır, en önemli girdi maliyetleri olan gübre, mazot, ilaç, elektrik ve uygulanan KDV oranlarının düşürülmesi konusunda bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 1) Çiftçilerimizin artan mazot ve gübre fiyatlarından olumsuz etkilenmesini önlemek amacıyla, çiftçilerimize ilk kez Mazot Desteği ve ilk kez çiftçilerimize doğrudan kimyevi gübre desteği verilmeye başlanmıştır.

2003 yılından bugüne kadar çiftçilerimize toplam 1,994 Milyar YTL Mazot Desteği verilmiştir.

2005 yılından bugüne kadar toplam 956 Milyon YTL kimyevi gübre desteği verilmiştir.

Verilen destekler ile ortalama olarak çiftçilerimizin;

- Mazot maliyetinin % 18,2'si,
- Kimyevi gübre maliyetinin % 13,3'ü karşılanmıştır.

2009 yılında da mazot ve kimyevi gübre destekleri artarak devam edecektir. Bu çerçevede, mazot destekleri için ayrılan bütçe % 18, kimyevi gübre destekleri için ayrılan bütçe ise % 109 oranında artırılmıştır.

SORU 2) Hükümetiniz sorumluluğunu acilen idrak ederek üzüm üreticilerinin sorunlarını çözme yönünde bir adım atacak mıdır?

CEVAP 2) Konuyla ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığından alınan cevabi görüs aşağıda yer almaktadır.

Sezon başındaki yüksek rekolte öngörüsüne rağmen, rekoltenin daha düşük miktarlarda gerekleēeđi anlaşılmıştır. TÜİK tarafından bu rakam 273 bin ton olarak saptanmıştır. Ege Bölgesinde Eylül ayı sonu ve Ekim ayı başında yaşanan yağışlar nedeniyle rekolte daha da düşmüştür. Yaklaşık 210 bin tonluk ihracat ve 50 bin tonluk iç tüketim dikkate alındığında, dönemsel arz fazlalığının gerçekleşmeyeceği düşünölmektedir. Dünyada da, çekirdeksiz kuru üzüm rekoltesinde bir düşüşün olduğu beklentisi bulunmaktadır.

Nitekim, bu gelişmeler etkisini fiyatlarda göstermeye başlamıştır. İzmir Ticaret Borsası verilerine göre; 2006 yılında ortalama 1,32 YTL/Kg ve 2007 yılında ise 1,52 YTL/Kg olan çekirdeksiz kuru üzüm fiyatı, sezon içinde kalitesine göre 1,9 YTL/kg'a kadar ulaşmıştır. 31.10.2008 tarihi itibarıyla de fiyatlar 1,5-1,8 YTL/kg aralığında seyretmektedir.

Dönem başında, çekirdeksiz kuru üzüm rekoltesinin, 2008/2009 sezonunda 310 bin ton seviyesinde gerekleşeği ve bu üretim seviyesinin de dönemsel arz fazlalığına yol açacağı yönünde öngörülerin ortaya çıkması üzerine Bakanlığımızca çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla çalışma başlatılmıştır.

SORU 3) Üzüm üreticisinin birliği olan TARİş'e ekonomik destek vererek veya TOPRAK MAHSÜLLERİ OFİSİ'ni devreye sokarak müdahale alımı yapmayı düşünöyor musunuz?

CEVAP 3) Konuyla ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığından alınan cevabi görüs aşağıda yer almaktadır.

Arz ve talep yönlü gelişmelere bakıldığında, çekirdeksiz kuru üzümde bir müdahale alımı ihtiyacının oluşmadığı görölmektedir.

Buna karşın, Tarış Üzüm Birliği'ne Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklarından sağlanan kredilerle, birliğin ürün alım faaliyetleri için ihtiyaç duyduğu finansman sağlanmış bulunmaktadır. Nitekim, son beş sezon her yıl, ertelenen kredilerle birlikte, Tarış Üzüm Birliği'ne 90 milyon YTL civarında kredi kullanırılmıştır. 2008/2009 sezonunda da, Birliğin üzerindeki 93 milyon YTL DFİF kredisinin vadesi 31.12.2008 tarihine kadar ertelenerek, alımlar için kaynak yaratılmıştır. Birlik, 03.11.2008 tarihi itibarıyla de, 1,5 YTL/kg avans alım fiyatından 35 bin ton ürün alımı yapmıştır.